



## **Notat om de konsekvenser, som begrænsninger i det tyske el-net har for danske vindmøller og forsyningen**

**Dato**  
5. maj 2020

**J nr.** 2020-1908

### **Baggrund**

Midlertidige begrænsninger i det danske el-net og begrænsninger, såkaldte "flaskehalse", i det tyske el-net kan betyde, at danske vindmøller lukkes ned og står stille i blæsevejr. Dette skyldes, at produktionen af elektricitet i nogle perioder overstiger, hvor meget strøm der er brug for, herunder at Tyskland har behov for at skruer ned for mængden af vedvarende energi i deres system.

Det tyske el-net er stadig ikke så veludbygget, at det kan aftage de store mængder vindstrøm, som produceres, når det blæser kraftigt. Tyskland arbejder dog hårdt på at udvide deres el-net, så det kan håndtere en større mængde elektricitet fra bl.a. Danmark.

Der er allerede vedtaget EU-regler, som er med til at sikre udbygning af el-nettet igennem Europa, så al strøm fra bl.a. vindmøller kan afsættes. EU-reglerne er samtidig med til at sikre, at EU-lande som Tyskland forpligtes til at betale for den produktion, der skal lukkes ned, hvis de ikke kan aftage den vindstrøm, som Danmark ellers ville have solgt til Tyskland. Konsekvensen heraf er, at Danmark – og de danske vindmølleejere – ikke taber penge på, at vindmøllerne stoppes, når strømmen ikke kan sælges til Tyskland. Det er de tyske elforbrugere, der betaler herfor.

Vindmøller konkurrerer i dag på lige fod med f.eks. elkedler og kraftværker om at sælge fleksibilitet til el-systemet, og Energinet (den danske TSO) har mulighed for at nedregulere dansk el-produktion, bl.a. fra vind, eller øge forbruget som følge af begrænsninger i det tyske og danske el-net. Den tyske lovgivning og de tyske markedsrammer betyder derimod, at den tyske TSO, Tennet, ikke nedregulerer tyske vindmøller, hvis der er markedsmæssige muligheder for at nedregulere i eksempelvis Vestdanmark. Som en konsekvens heraf betaler Tennet andre aktører, f.eks. danske vindmølleejere, for at nedregulere produktionen for at kunne håndtere en sikker drift af deres el-net.

### **Fremadrettet fokus i forhold til bl.a. Tyskland**

Fremadrettet er det vigtigt for regeringen at få sikret, at el-systemet udvikles på en måde, så vindenergien kan udnyttes bedre end i dag. Tyskland har forpligtet sig til at udbygge det tyske el-net, men der kan gå nogle år før, at det sker, da infrastrukturprojekter af den størrelse tager tid. Fra dansk side har man løbende været i dialog med Tyskland om at få forbedret elektricitetshandlen ved den dansk-tyske grænse, hvilket i 2017 udmøntede sig i en fælles erklæring om, hvordan forsyningsforbindelserne kunne forbedres. Desuden fastslog en afgørelse fra Kommissionens konkurrencemyndigheder fra 2018, at den tyske TSO er forpligtet til at åbne yderligere for handel med elektricitet på den dansk-tyske grænse. Siden er dialogen



mellem de danske og tyske myndigheder og TSO'er fortsat med henblik på at styrke samarbejdet om handel med elektricitet.

Regeringen fokuserer dog også på andre tiltag, der kan reducere behovet for nedregulering og lukning af vindmøller. På *kortere sigt* vil flere udlandsforbindelser kunne afhjælpe og reducere behovet. Af udlandsforbindelser tænkes f.eks. på Viking Link til Storbritannien, Vestkystforbindelsen til Tyskland og forstærkningen af nettet fra Endrup til Idomlund.

På *længere sigt* vil der være behov for at få udviklet de teknologier, der gør det muligt at lagre strømmen, og dermed være med til at sikre et mere fleksibelt energisystem, der kan udnytte store mængder vindenergi.